

**TRGOVINSKA
ZBORNICA SLOVENIJE**
Slovenian Chamber of Commerce

Univerza v Ljubljani

**EKONOMSKA
FAKULTETA**

Geni Arh, direktorica in partnerica, | ARHEA.

Izzivi in priložnosti razvoja trgovine v Sloveniji, uvod v okroglo mizo

Trgovinski Odsev 2009

- Uvod
- **Izzivi in priložnosti razvoja trgovine v Sloveniji**
- Spremembe v navadah slovenskih porabnikov
- Statistična priloga

Teme intervjujev

- Razvoj trgovine in njene priložnosti
- Nosilci, spodbujevalci in zaviralci razvoja
- Ključni izzivi trgovine
- Porabnik danes in v prihodnosti
- Storitve / ponudba trgovine danes in v prihodnosti
- Ključni dejavniki poslovanja
- Razvoj panog, formatov in prodajnih poti

Sodelujoči v intervjujih

Trgovinska dejavnost

- Samo Kupljen, Bauhaus
- Miha Rejc, Mimovrste
- Žiga Debeljak, Mercator
- Bine Kordež, Merkur
- Igor Mervič, Spar
- Bojan Papič, Lesnina
- Tanja Tuš, Tuš

Ostale dejavnosti

- Igor Maroša, AT Kearney
- Peter Frankl, Finance
- Simon Starič, Nielsen
- Boštjan Ložar, svetovalec

Kje imajo sodelujoči podobne poglede?

- Pogled na razvoj trgovine in njene priložnosti na krovnem nivoju
- Pogled na porabnika: kakšen je danes in kakšen bo v prihodnosti
- Pogled na storitev / ponudbo trgovine danes in v prihodnosti

Pogled na razvoj trgovine in njene priložnosti na krovnem nivoju

- Razvoj trgovine v Sloveniji se nadaljuje v predvideni smeri, a počasneje zaradi recesije in zmanjševanje kupne moči (povpraševanja).
- Obstojita dve glavni priložnosti za slovensko trgovino:
  - širitev na tuje trge (predvsem na JV)
  - prilagajanje (ponudbe) porabnikom.
- Glavni nosilci razvoja so veliki in srednji veliki trgovci.

Pogled na porabnika danes

- ostaja 'shizofren'
  - bolj racionalen
  - bolj preudaren/nezaupljiv
  - bolj informiran
  - bolj odziven na informacije iz okolja
-
- → BOLJ (izredno) ZAHTEVEN!

Pogled na porabnika v prihodnje

- **še bolj** zahteven
- zahteva kvaliteto (po nižji ceni)
- izhaja iz subjektivne percepcije vrednosti
- še bolj informiran
- še bolj družbeno in okoljsko osveščen
- še manj zvest, sočasna izbira mnogoterih kanalov
- geografsko nedeterminiran
- še bolj povezan z drugimi porabniki
- hitrejši
- bolj razslojen, segmentiran na različnih osnovah (življenjski slog, odnos do okolja, porabe prostega časa, različno stopnjo personalizacije storitev,...)

Pogled na storitev trgovine

- **Danes** je osredotočena na pospeševanje prodaje oz. ponujanje najbolj ugodnega nakupa.
- **V prihodnosti** bo prilagojena potrebam posameznika – porabnika, bolj dinamična, fleksibilna, inovativna ter diferencirana. Ključna dejavnika bosta še vedno cena in kvaliteta, bodo pa še vedno dejavniki različni po blagovnih skupinah in odvisni od odločevalca.

Kje se pogledi sodelujočih 'razlikujejo'?

- Pogled na izzive trgovine
- Pogled na ključne dejavnike poslovanja
- Pogled na spodbujevalce in zaviralce razvoja

Pogled na izzive trgovine

Izzivov je veliko, vsak ima svoje prioritete (doma in na tujem trgu).

'Domači' izzivi

- preseganje zaviralcev
- kako iz 'primeža' dveh strategij (zniževanje cen, ohranjanje cen in dodajanje vrednosti)
- zadovoljevanje spremenjenih (potreb) porabnikov
- pomanjkanje kritične mase populacije za razvoj nišnih formatov in storitev
- interna optimizacija (stroški in vodenje)
- diferenciacija trgovcev
- pomanjkanje kadrov
- urejanje lastništva zemljišč
- pomanjkanje znanja, ...

Pogled na izzive trgovine (nadaljevanje)

Izzivov je veliko,
vsak ima svoje
prioritete (doma in
na tujem trgu).

'Tuji' izzivi

- podobni kot na slovenskem trgu
- problem nepoznavanja lokalnih specifik
- problem ekonomije obsega
- problem valutnih tveganj
- politična nestabilnost
- problem pridobivanja zemljišč
- premalo izdelani interni sistemi vodenja in IT
- globalizacija poslovanja
- prenos uspešnih modelov poslovanja, ...

Pogled na ključne dejavnike poslovanja

Ključni dejavniki poslovanja so **za ene 'interni', za druge 'eksterni'**.

Interni dejavniki poslovanja

- lastni ljudje
- interna stroškovna učinkovitost (pretvorjena v razvoj!)
- IT odličnost
- likvidnost
- obrat zalog
- prodaja
- stopnja elastičnosti in prilagodljivosti trgovca
- jasna strategija (krovna in na prodajnem mestu)
- razvoj lastnih blagovnih znamk
- komuniciranje, ...

Pogled na ključne dejavnike poslovanja (nadaljevanje)

Ključni dejavniki poslovanja so **za ene 'interni', za druge 'eksterni'**.

Eksterni dejavniki poslovanja

- porabnik (pomen cene, nakupne navade in zvestoba)
- vse večja konkurenca
- ekonomska klima
- ugodni viri financiranja
- konkurenčni davki in trošarine
- drugi predpisi
- stroškovno sprejemljiv nivo standardov, ...

Pogled na spodbujevalce in zaviralce razvoja

Sedaj in v
prihodnosti bodo
prišli do izraza
zaviralci...
Zaviralci so hkrati
spodbujevalci
razvoja.

Ključni **zaviralci**

- upad kupne moči oz. potrošnje
- “finančni krč”
- povečana stopnja konkurence
- upad zaupanja
- medijsko potenciranje krize
- politika in zakonodaja
- tveganost širitve na tuje trge

Zmagovalec med trgovci prihodnosti bo...

... NARAVNAN K PORABNIKU

- znal bolje prisluhniti vsakemu segmentu kupcev
- znal racionalno in prijazno ustreči zahtevnemu kupcu
- kupcem ponudil največjo vrednost za njihov denar in si zagotavljal njihovo zvestobo
- ne le odgovarjal na želje in zahteve kupcev, ampak jih tudi ustvarjal
- znal hitro prilagajati
- znal pridobiti in obdržati zaupanje kupcev in njihovo zvestobo
- iskreno pogovarjati s kupci

Zmagovalec med trgovci prihodnosti bo... (nadaljevanje)

... NOTRANJE OPTIMIRAN

- izkoristil recesijo za 'post'
- znal najbolje optimirati portfelj blagovnih znamk, trgovskih formatov, prodajnih kanalov (spremembe poslovnih modelov)
- interno stroškovno učinkovit
- v nabavi dosegal "global best price"
- imel inovativne, motivirane, strokovne in pripadne zaposlene

*..."Znal priložnost videti in jo tudi izkoristiti.
Bo (finančno učinkovito) inovativen."*

Kaj 'manjka' v odgovorih sodelujočih?

- Pogled na proizvajalce oz. dobavitelje → **Kakšna je vloga proizvajalcev v prihodnjem razvoju trgovine?**
- Pogled porabnika na sedanjo storitev (ponudbo) trgovcev → **Kako se porabniki odzivajo na ponudbo, ji zaupajo, ...?**
- Pogled na spremenjeni del porabnika prihodnosti → **V čem bo porabnik res drugačen?**
- → NALOGA OKROGLE MIZE!

Univerza v Ljubljani

TRGOVINSKA
ZBORNICA SLOVENIJE
Slovenian Chamber of Commerce

EKONOMSKA
FAKULTETA

Generalni sponzor:

PETROL

Sponzor:

Mercator *60 let najboljši sosed*

Medijski sponzor:

Dnevnik